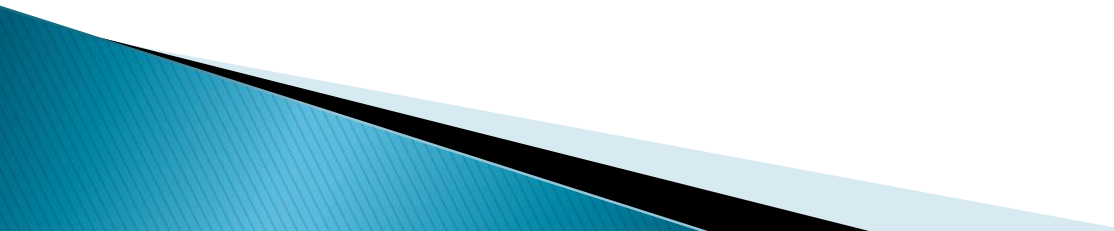

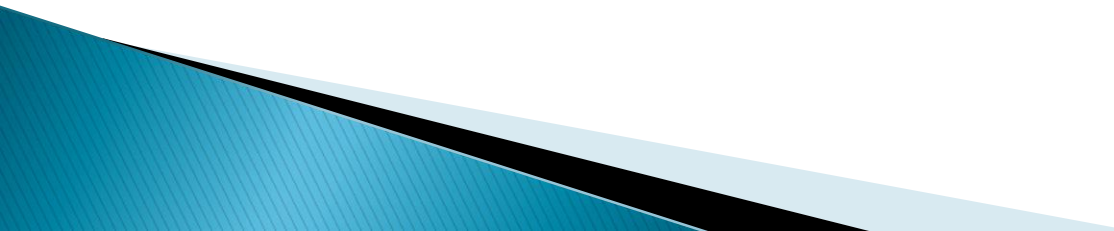
Основе инклузивног васпитања и образовања

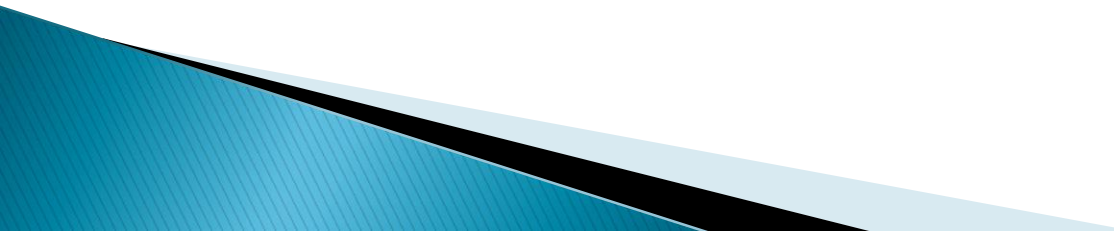
Теорија 6

Дечји вртић и дете са сметњама у развоју и инвалидитетом

- ▶ Дечји вртић – место у коме долази до когнитивног, емоционалног и социјалног развоја детета.
  - ▶ Потребно је обезбедити сваком детету најбоље услове за оптимално учење.
  - ▶ Васпитачи, креирањем средине у којој дете може слободно да се игра, истражује и открива свет око себе, развија и усавршава своје способности и вештине и учи својим темпом и на начин који му највише одговара, утичу на оптималан развој детета.
-

- ▶ Воспитачи – потребно да буду сензибилисани на потребе детета како би му обезбедили безбедно окружење у коме може да искаже своју природну радозналост (Пантелић и Павлов, 2015).
- ▶ Воспитачи – треба да пруже деци предвидљивост кроз доследну бригу за дететове потребе (Perry, 2015, према Пантелић и Павлов, 2015).

- ▶ Различите активности могу допринети томе.
  - ▶ Примери:
    - На почетку школске године организовати активности како би се сви међусобно боље упознали – различите радионице за упознавање, развој самопоштовања, толеранције, емпатије, прихватања различитости и сличне.
    - Нека деца дају свој лични печат радној соби која представља непосредну средину за учење.
    - За различите приче, описе и пример можете користити имена деце из групе као илустрацију.
    - Забрањено је било какво етикетирање деце, посебно деце са сметњама у развоју и инвалидитетом.
    - Неговати поштовање индивидуалних разлика;
-

- открити индивидуалне начине учења и јаке стране личности детета
  - похвалити дете;
  - показати да су грешке важне јер пружају прилику да се учи;
  - помоћи детету да развије позитивну слику о себи и самопоштовање (Вајнбренаер, 2010);
  - подстицати интеракцију деце са сметњама у развоју и инвалидитетом и вршњака;
  - структурирати заједничке активности;
  - тварати прилике и могућности за сарадњу и спонтане односе (Сретенов, 2008);
  - развијати стратегије подучавања.
-

- ▶ *Грађење подстицајног окружења за учење*
- ▶ Васпитач припрема простор радне собе – непосредне средине за учење тако да деца могу да истражују. Простор са својим материјалима и играчкама треба децу да позива на игру.
- ▶ Деца уче посматрајући шта се дешава када ступају у интеракцију са материјалима и другим особама – вршњацима и одраслима у свом окружењу (Крњаја и Мишкељин, 2006).

- ▶ Физичка средина је веома важна јер она делује на осећања појединца, одређује односе са другима и успешност у ономе што ради.
- ▶ За малу децу средина је јако важна јер има утицаја на то како дете учи.
- ▶ Врсте материјала у соби и начин на који су организовани шаљу поруке деци – да су добродошла, да ту припадају, да је то место које је безбедно и сигурно и у којем може да истражује и учи (ibidem).

- ▶ Социјална средина
- ▶ Подстиче и аутономију и самоконтролу.
- ▶ Деца уче како да искажу своја осећања на прихватљиве, друштвено одговарајуће начине.
- ▶ Деци треба поставити јасна, узрасно одговарајућа очекивања у понашању и ставити им до знања шта се од њих очекује.
- ▶ Подстицати да уче из својих грешака, да истражују и ризикују“ (Крњаја и Мишкељин, 2006).

- ▶ Стварање позитивне климе за учење
- ▶ Позитивна клима у васпитној групи је веома важна за учење. Васпитач треба да обезбеди да група деце функционише као заједница. Помажу деци да успоставе и изграде позитивне, онструктивне односе са другом децом и одраслима, Обезбеђују прилике да деца уче једна од других и од одраслих, Такође, обезбеђују прилике за извршавање задатака у којима могу бити успешни, а који су изазовни за рад и на ивиси њиховим развојних могућности (ibidem).

- ▶ Мотивисање и вођење детета је такође битно за учење. У случају детета са сметњама у развоју и инвалидитетом треба испланирати интервентне стратегије које помажу и подржавају дете у развоју самоконтроле и одговарајућег социјалног понашања (*ibidem*).

- ▶ **Индивидуализовани приступ**
  - Шта се под тим појмом подразумева?
  - Индивидуализација подразумева прилагођавање дидактичких активности појединцу, водећи при том рачуна о његовим индивидуалним особеностима. Главни циљ индивидуализације је научити дете/ученика учењу, формирати позитивну мотивацију за учење и ослободити потенцијалне способности.

- ▶ Сарадња са родитељима
- ▶ Кроз партнерски однос
- ▶ Укључивање у васпитно–образовни рад
  - Радионице
  -

- ▶ Литература:
- ▶ Вајнбрeнер, С. (2010). *Подучавање деце с тешкоћама у учењу у редовној настави*. Београд: Креативни центар.
- ▶ Крњаја, Ж. и Мишкељин, Л. (2006). *Од учења као подучавању*. Београд: Ж. Крњаја.
- ▶ Пантелић, М. и Павлов, С. (2015). Значај едукације наставника на смањење предрасуда о породичном насиљу. *Васпитање и образовање бр. 2*, 47–55.